

DOI: 10.62829/VNHN.357.39.45

ĐẤU TRANH PHẢN BÁC CÁC QUAN ĐIỂM
SAI TRÁI, THÙ ĐỊCH PHỦ NHẬN, BÔI NHỌ,
XÚC PHẠM HỒ CHÍ MINH
Ở PHƯƠNG DIỆN CON NGƯỜI, ĐẠO ĐỨC

✍ Phan Tăng Tuấn

Học viện Chính trị khu vực I

Nguyễn Văn Giang

Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

● **TÓM TẮT:** Thông qua các dẫn chứng từ nhiều tư liệu lịch sử, phát ngôn từ các tổ chức quốc tế như UNESCO, những chính khách nổi tiếng trên thế giới và cả đối thủ chính trị, tác giả đã làm rõ rằng, Chủ tịch Hồ Chí Minh là một nhà cách mạng vĩ đại, biểu tượng kiệt xuất của lòng yêu nước, tinh thần quốc tế cao cả và đạo đức cách mạng mẫu mực. Người suốt đời vì dân, vì nước, sống giản dị, liêm khiết, trung thực, và là hiện thân của chủ nghĩa “đại hiếu” - hiếu với dân, với nước. Bài viết đồng thời phê phán những thông tin bị xuyên tạc liên quan đến ngày sinh, tên gọi, lý lịch của Bác, khẳng định đó là sự thất yếu trong hoạt động cách mạng bí mật. Nội dung bài viết là lời khẳng định mạnh mẽ và thuyết phục về tầm vóc, giá trị đạo đức, tư tưởng và nhân cách vĩ đại của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Đồng thời là tiếng nói đấu tranh vững chắc trước các luận điệu phản động, là lời nhắn nhủ thế hệ hôm nay và mai sau cần tiếp tục học tập, noi gương đạo đức Hồ Chí Minh, bảo vệ chân lý lịch sử và giữ gìn giá trị cao đẹp của dân tộc.

● **Từ khóa:** Đấu tranh phản bác, quan điểm sai trái, thù địch phủ nhận, bôi nhọ, xúc phạm, Hồ Chí Minh, con người, đạo đức.

● **ABSTRACT:** Through evidence from many historical documents, statements from international organizations such as UNESCO, famous politicians in the world and even political opponents, the author has clarified that President Ho Chi Minh was a great revolutionary, an outstanding symbol of patriotism, noble international spirit and exemplary revolutionary morality. He devoted his whole life to the people and the country, lived simply, honestly, and was the embodiment of “great filial piety” - filial piety to the people and the country. The article also criticized distorted information related to Uncle Ho’s date of birth, name and biography, affirming that it was inevitable in secret revolutionary activities. The content of the article is a strong and convincing affirmation of the stature, moral values, ideology and great personality of President Ho Chi Minh. At the same time, it is a voice of steadfast struggle against reactionary arguments, a message to the present

and future generations to continue to study and follow the moral example of Ho Chi Minh, protect historical truth and preserve the noble values of the nation.

● **Keywords:** *Struggle to refute, wrong viewpoints, hostile denial, defamation, insult, Ho Chi Minh, human, morality.*

Ngày nhận bài: 04/02/2025 Ngày bình duyệt: 12/02/2025 Ngày duyệt đăng: 14/02/2025

Ngay tại Paris - thủ đô nước Pháp, trên bức tường “Những danh nhân làm nên thế kỷ XX”, rộng 880m², in chân dung 447 danh nhân thế giới của thế kỷ XX, trong đó có chân dung Chủ tịch Hồ Chí Minh - nhà văn Nguyễn Đình Thi diễn đạt là “có nụ cười Bác Hồ ở đó - giữa những nhân cách và trí tuệ lớn của thời đại.

Tại Khoá họp lần thứ 24 của Đại Hội đồng UNESCO diễn ra tại Paris (từ ngày 20/10 đến 20/11/1987) đã thông qua Nghị quyết 24C/18.65 ghi nhận “năm 1990 sẽ đánh dấu 100 năm kỷ niệm Ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh *Anh hùng giải phóng dân tộc và Nhà văn hóa kiệt xuất của Việt Nam*”. Nghị quyết trên khẳng định: Người “là một biểu tượng kiệt xuất về quyết tâm của cả một dân tộc, đã cống hiến trọn đời mình cho sự nghiệp giải phóng dân tộc của nhân dân Việt Nam, góp phần vào cuộc đấu tranh chung của các dân tộc vì hòa bình, độc lập, dân chủ và tiến bộ xã hội” và “là hiện thân của những khát vọng của các dân tộc trong việc khẳng định bản sắc dân tộc của mình và tiểu biểu cho việc thúc đẩy sự hiểu biết lẫn nhau”⁽¹⁾. Như vậy, không chỉ mỗi người con dân nước Việt đều hết lòng tôn kính, biết ơn Chủ tịch Hồ Chí Minh - Vị lãnh tụ muôn vàn kính yêu - Người đã dành trọn cuộc đời mình cho sự nghiệp giải phóng dân tộc, vì độc lập của Tổ quốc, tự do và hạnh phúc của nhân dân, mà nhân loại tiến bộ, đều ghi nhận và tôn vinh những đóng góp của Người.

Vậy mà, cho đến ngày nay, khi nhân loại đã bước đã bước sang thế kỷ XXI, một số phần tử cực đoan, thế lực thù địch vẫn từng ngày, không từ mọi thủ đoạn, âm mưu xuyên tạc, phủ nhận, bôi nhọ, xúc phạm Hồ Chí

Minh trên phương diện con người - văn hóa - đạo đức. Bài viết góp phần làm thất bại âm mưu chống phá của các thế lực thù địch, cung cấp những luận điểm khoa học, cách mạng cũng như thực tiễn sinh động nhằm góp phần nhận thức đúng đắn, đầy đủ, sâu sắc hơn về con người, tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh.

1. Nhận diện các quan điểm sai trái, thù địch xuyên tạc, bôi nhọ, xúc phạm Hồ Chí Minh trên phương diện con người - đạo đức

Vừa qua, trên trang Facebook: *Hội những người cầm bút can đảm*, bút danh Trường Chinh đã đăng tải bài viết:

- “*Hồ Chí Minh: người yêu nước hay một tên cơ hội?*” với nội dung xuyên tạc, bôi nhọ hình ảnh, hạ thấp công lao của Chủ tịch Hồ Chí Minh; N.A - kẻ tự xưng là thành viên của *hội những người cầm bút can đảm* đã phát tán bài viết “*Đạo đức Bác Hồ là cái mo che mặt*” hay Chí Thành, kẻ đã dùng đủ lời lẽ, lập luận, bóp méo thông tin, nêu luận điệu trắng trợn rằng: “*Hồ Chí Minh không phải là người có đức, là người không trung thực, khai man từ những gì nhỏ nhất là lý lịch (tên, tuổi, ngày sinh, trình độ ngoại ngữ,...) của chính mình...*”

- *Hồ Chí Minh là người không trung thực*, khai man từ những gì nhỏ nhất là ngày sinh, lý lịch (tên, tuổi, ngày sinh, trình độ ngoại ngữ,...) của chính mình.

- *Hồ Chí Minh là kẻ bất hiếu* vì không phụng dưỡng cha mẹ? Đến trước khi chết, cũng chỉ nguyện đi gặp C.Mác, Lê-nin chứ không phải về với ông bà, Tổ tiên,...v.v..

2. Đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch xuyên tạc, phủ nhận, bôi

nhỏ, xúc phạm con người, tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh

- *Chủ tịch Hồ Chí Minh - điển hình mẫu mực về thực hành đạo đức cách mạng.*

Sự nhất quán giữa nhận thức và hành động, giữa nói và làm, đã nói là làm và sống theo phương châm: *nói ít làm nhiều, chủ yếu là hành động*, Hồ Chí Minh trở thành biểu tượng kiệt xuất về một lãnh tụ của dân, suốt đời vì dân, gắn bó máu thịt với dân, *dấn thân và dâng hiến* cả đời mình trong cuộc đấu tranh vì độc lập, tự do và hạnh phúc của dân tộc và nhân dân. Tận trung với nước, tận hiếu với dân để tận hiến, dâng hiến cả cuộc đời và sự nghiệp cho dân tộc, cho nhân loại. Đó là sự cao thượng, vĩ đại của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Là Chủ tịch nước, ở cương vị nguyên thủ quốc gia, đồng thời là Chủ tịch Đảng, Người là tấm gương sáng ngời về Cần, Kiệm, Liêm, Chính, Chí công vô tư. Người tuyệt nhiên không màng danh lợi, đứng ngoài vòng danh lợi, luôn coi mình là một người lính vâng lệnh quốc dân đồng bào, làm tròn nhiệm vụ do dân ủy thác. Người lên án gay gắt và nghiêm trị theo luật pháp những hành vi tham ô, tham nhũng, coi đây là những việc làm bất liêm, bất chính, bất nghĩa. Người nói cho cán bộ, công chức rõ, đồng bào đem mồ hôi nước mắt để làm ra tiền của, để trả lương cho ta. Nếu lười biếng và vô trách nhiệm trong công việc hàng ngày là *lừa gạt dân chúng*. Người lấy mình làm gương, chú trọng *giáo dục đạo đức cho cán bộ đảng viên, công chức* và rèn luyện *kỷ luật công vụ*, siết chặt kỷ cương, nền nếp hành chính, sớm thành lập Thanh tra Chính phủ để kiểm soát hoạt động của bộ máy và hành vi công chức. Những biện pháp ấy đều chỉ vì mục đích “phục vụ dân” và “bảo vệ dân”. Người thực hành kiên trì, bền bỉ và nêu gương mẫu mực về đạo đức ở đời và làm người. Trung với nước, hiếu với dân; Cần, Kiệm, Liêm, Chính, Chí công vô tư; Thương yêu con người; Tinh thần quốc tế trong sáng - vừa là những chuẩn mực đạo đức của người cách mạng, của con người mới, của đời sống

mới nhằm xây dựng xã hội mới theo tư tưởng Hồ Chí Minh mà cũng là tấm gương thực hành đạo đức, đó là *phương pháp* và cũng là *phong cách* Hồ Chí Minh mà toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta đang đẩy mạnh học tập và làm theo.

- *Chủ tịch Hồ Chí Minh là nhà yêu nước vĩ đại, thương dân hết mực*

Chủ tịch Hồ Chí Minh là một người cộng sản trung thành, mẫu mực, một chiến sĩ quốc tế trong sáng, *nhưng trước hết, Người là nhà yêu nước vĩ đại*. Chủ nghĩa yêu nước trong Hồ Chí Minh chính là động lực lớn nhất để Người vượt qua mọi khó khăn, thử thách, tìm ra con đường cách mạng đúng đắn cho dân tộc Việt Nam đứng lên đấu tranh giành độc lập, thức tỉnh những giá trị truyền thống, đoàn kết cả dân tộc Việt Nam đứng lên đấu tranh giành độc lập, tự do. Cả cuộc đời Hồ Chí Minh chỉ vẹn trong một chữ “dân”, yêu dân tộc, yêu nhân dân, hạnh phúc, vui sướng khi nhân dân, đồng bào được cơm no, áo ấm, được học hành. Người khẳng định: “*Cả đời tôi chỉ có một mục đích, là phấn đấu cho quyền lợi Tổ quốc và hạnh phúc của quốc dân. Những khi tôi phải ẩn nấp nơi núi non, hoặc ra vào chốn tù tội, xông pha sự hiểm nghèo - là vì mục đích đó... Bất kỳ bao giờ, bất kỳ ở đâu, tôi cũng chỉ theo đuổi một mục đích làm cho ích quốc lợi dân*”⁽²⁾. Cuộc đời đầy sóng gió, nhiều bôn ba, đối diện nhiều hiểm nguy, và cả những lúc cận kề cái chết song Người luôn nguyện chiến đấu và hi sinh vì nước, vì dân (03 lần ngồi tù, 01 lần bị kết án tử hình vắng mặt - ngày 10/10/1929). Cho đến trước lúc mất, trong “mấy lời để lại” (Di chúc), Người đã viết: “*Suốt đời tôi hết lòng hết sức phục vụ Tổ quốc, phục vụ cách mạng, phục vụ nhân dân. Nay dù phải từ biệt thế giới này, tôi không có điều gì phải hối hận, chỉ tiếc là không được phục vụ lâu hơn nữa, nhiều hơn nữa*”⁽³⁾.

- Đặc biệt, *Tổ chức Giáo dục, Khoa học và Văn hóa của Liên hợp quốc (UNESCO) ghi nhận và phong tặng Hồ Chí Minh danh hiệu kép - Anh hùng giải phóng dân tộc và*

Nhà văn hoá kiệt xuất của Việt Nam.

Tại khóa họp lần thứ 24 của Đại Hội đồng Tổ chức Giáo dục, Khoa học và Văn hóa của Liên hợp quốc (UNESCO) diễn ra tại Paris (từ ngày 20/10 đến 20/11/1987) đã thông qua Nghị quyết 24C/18.65 ghi nhận “năm 1990 sẽ đánh dấu 100 năm kỷ niệm Ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh, Anh hùng giải phóng dân tộc và Nhà văn hoá kiệt xuất của Việt Nam”. Nghị quyết khuyến nghị các quốc gia thành viên cùng tham gia kỷ niệm và đề nghị Tổng giám đốc UNESCO triển khai các biện pháp thích hợp “bằng việc tổ chức các hoạt động cụ thể để tưởng niệm Người, qua đó làm cho mọi người hiểu rõ tầm vóc vĩ đại của những tư tưởng và những cống hiến cho sự nghiệp giải phóng dân tộc của Người”.

- Về lịch sử ngày sinh nhật Bác. Hồi ký “Bác Hồ viết Di chúc” của đồng chí Vũ Kỳ có đoạn viết về ngày 19/5: “Đó là một ngày cũng như bao ngày khác, cũng với nắng, với gió, cũng với bầu trời, mặt đất ấy... Nhưng sao mà nó thiêng liêng thế! Kể từ ngày 19/5/1946, lần đầu tiên nhân dân ta kỷ niệm ngày sinh của Hồ Chủ tịch, hàng năm cứ đến ngày đó, toàn dân tộc lại như được tắm mình trong không khí đặc biệt, niềm vui lâng lâng, tâm hồn phơi phới, với lòng tự hào chính đáng của người dân một nước độc lập, tự do, gắn liền với tên tuổi của một con người đẹp nhất: Hồ Chí Minh”⁽⁴⁾. Suốt 24 năm làm nguyên thủ quốc gia, riêng năm 1946, Người cho phép loan báo về ngày sinh của mình. Lý do là bởi khu xung đột Việt Pháp đang căng thẳng thì theo kế hoạch, chiều 18/5, Cao ủy Đông Dương Đắcgiăngliơ - một kẻ rất hiếu chiến sẽ bay từ Sài Gòn ra Hà Nội. Lễ mừng sinh nhật Người diễn ra là “để biểu thị khối đoàn kết của nhân dân quanh vị nguyên thủ của một quốc gia non trẻ đang đương đầu với những thử thách to lớn liên quan đến vận mệnh quốc gia hơn là một sự sùng bái đối với lãnh tụ”⁽⁵⁾. Bằng cách đưa ra thông tin về ngày sinh nhật, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã tạo bối cảnh cho một hoạt động ngoại giao cần thiết. Chiều 18/5/1946, Đắcgiăngliơ phải đến chúc mừng sinh nhật Người.

Về phía nhân dân Việt Nam, mọi người dân nồng nhiệt đón chào sinh nhật của Chủ tịch Hồ Chí Minh như đón nhận một cơ hội quý báu để biểu lộ sự kính trọng và tình yêu dành cho con người đã làm thay đổi vận mệnh dân tộc. Sáng ngày 19/5/1946, các đồng chí trong Thường vụ Trung ương, trong Chính phủ, đại biểu thiếu nhi Thủ đô, đoàn đại biểu nhân dân Nam Bộ và nhiều ban, ngành đã đến chúc mừng sinh nhật Người. Lực lượng Thanh niên Thủ đô đã tổ chức tuần hành thị uy mừng sinh nhật Người. Trước tình cảm của nhân dân, Người khiêm nhường nói: “Tôi chưa xứng đáng với sự săn sóc của đồng bào, vì tôi hãy còn là một thanh niên, tuổi có 56 chưa đáng được đồng bào chúc thọ,... Từ trước tới nay tôi đã là người của đồng bào, thì từ nay về sau tôi vẫn thuộc về đồng bào”⁽⁶⁾.

Trong suốt những năm cuộc đời, Chủ tịch Hồ Chí Minh vẫn luôn từ chối việc tổ chức sinh nhật cho mình; hoặc nếu có thì cũng chỉ gọn nhẹ, đầm ấm, vậy nên thay vì quà cáp, mọi người thường gửi những lời chúc mừng và mua một ít bánh kẹo tặng Người. Từ năm 1965 trở đi, vào mỗi dịp sinh nhật, Bác Hồ bắt đầu viết di chúc; và vẫn như mọi năm, ngày sinh nhật cũng diễn ra hết sức giản dị, không phô trương, tốn kém.

- Về tên gọi, bí danh, bút danh của Hồ Chí Minh. Trong cuộc đời hoạt động cách mạng của mình, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã có hơn 30 năm hoạt động ở nước ngoài. Người qua 4 Châu lục, 3 đại dương, đặt chân lên gần 30 nước, làm hàng chục nghề khác nhau. Trong điều kiện hoạt động cách mạng bí mật, bị chính quyền thực dân, đế quốc và tay sai theo dõi, bắt giam, tuyên bố tử hình vắng mặt...Người phải thay đổi họ tên rất nhiều lần. Do đó, trong cuộc đời của mình, Hồ Chí Minh có rất nhiều tên gọi, bí danh và bút danh.

Cuốn sách của Bảo tàng Hồ Chí Minh: *Những tên gọi bí danh, bút danh của Chủ tịch Hồ Chí Minh*, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2001, đưa ra con số thống kê: Có 169 tên chính thức, bí danh,

bút danh của Hồ Chí Minh, và nêu lên 17 bút danh, bí danh khác đang nghi là của Hồ Chí Minh cần được nghiên cứu thêm. Còn nhà sưu tầm Bá Ngọc trong cuốn sách, *Hồ Chí Minh - Những tên gọi đi cùng năm tháng*, NXB Quân đội nhân dân, Hà Nội, 2003, thống kê Hồ Chí Minh có 174 tên; trong đó có 78 tên chính thức, bí danh và 96 bút danh. Theo *Tư liệu Văn kiện Đảng Cộng sản Việt Nam*, *Hồ Chí Minh* có tổng cộng 175 tên và bút danh khác nhau trong suốt cuộc đời hoạt động cách mạng của mình. Mỗi tên gọi, bí danh hay bút danh của Người đều có ý nghĩa riêng, cơ bản nhằm hoạt động cách mạng, đấu tranh, phấn đấu phục vụ lợi ích cách mạng; phần nào cũng đã phản ánh nhân cách, tư tưởng lớn lao của Người về cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc, vì độc lập, tự do, hạnh phúc cho nhân dân, trong đó, có các tên gắn với những chặng đường quan trọng: Nguyễn Sinh Cung; Nguyễn Tất Thành; Nguyễn Ái Quốc; Hồ Chí Minh; v.v..

- *Về chữ Hiếu ở Chủ tịch Hồ Chí Minh.*

Trước kia, những biểu hiện của chữ hiếu chủ yếu trong phạm vi gia đình, dòng tộc. Hiếu là Lòng kính yêu và biết ơn cha mẹ⁽⁷⁾. Xét theo nghĩa này, chúng ta cũng thấy rõ, quyết tâm đi tìm đường cứu nước nhưng lòng Nguyễn Tất Thành vẫn canh cánh tình thương yêu sắt son với gia đình:

Những tháng lương đầu tiên từ nghề phụ bếp trên tàu, Người gửi về biếu cha⁽⁸⁾. Hơn nữa, hy sinh tình nhà để lo vận nước, cũng là căn dặn của người cha Nguyễn Sinh Sắc đối với con trai Nguyễn Tất Thành. Cuối năm 1909, khi Nguyễn Tất Thành từ Quy Nhơn lên thăm cha tại Bình Khê, Cụ Sắc đã dặn dò con trai mình: “*Nước mất hãy đi tìm nước, chớ tìm Cha!*”⁽⁹⁾. (Theo lời kể của cụ Nguyễn Sinh Khiêm lúc sinh thời). Chàng thanh niên Nguyễn Tất Thành, với chỉ hai bàn tay trắng, quả cảm lên đường thực hiện hoài bão cao cả cứu dân, cứu nước cũng là thực hiện lời căn dặn của Cha mình.

Khi được tin anh cả Nguyễn Sinh Khiêm mất ở quê nhà, Người viết thư gửi họ Nguyễn

Sinh (11-9-1950): Nghe tin anh Cả mất, lòng tôi rất buồn rầu. Vì việc nước nặng nề, đường xá xa cách, lúc anh đau yếu tôi không thể trông nom, lúc anh tạ thế tôi không thể lo liệu. Than ôi! *Tôi chịu tội bất đê trước linh hồn anh* và xin bà con nguyên lượng cho *một người con đã hy sinh tình nhà vì phải lo việc nước.*”⁽¹⁰⁾v.v.. Đây là lẽ theo dòng sự kiện, sự việc. Theo dòng tư tưởng Hồ Chí Minh, người cách mạng không chỉ “có hiếu với cha mẹ” mà còn phải “hiếu với dân”. Ngoài bốn phận với gia đình, người cán bộ cách mạng còn phải hoàn thành bốn phận với dân, với nước. Hồ Chí Minh đã nói khá rõ về điều này trong bài nói chuyện tại lớp chính Đảng Trung ương khóa 2 (3/1953):

“Có người nói: *người cộng sản là vô tình, là bất hiếu*. Con làm cách mạng có khi phải bỏ cả bố mẹ. Cái đó có không? Có.

Người kiên quyết cách mạng nhất lại là người đa tình, chí hiếu nhất. Vì sao? Nếu không làm cách mạng thì chẳng những bố mẹ mình mà hàng chục triệu bố mẹ người khác cũng bị đế quốc phong kiến giày vò.

Mình không những cứu bố mẹ mình mà còn cứu bố mẹ người khác, bố mẹ của cả nước nữa. Phải hiếu chữ hiếu của cách mạng rộng rãi như vậy”⁽¹¹⁾. Đó chính là khái niệm “đại hiếu” của Hồ Chí Minh. Khái niệm “Gia đình” trong tư tưởng Hồ Chí Minh đã vượt khỏi giới hạn của một cái nhà (gia), một cái sân (đình) mà là đại gia đình, là cả khối đại đoàn kết dân tộc⁽¹²⁾. “Người cách mạng chọn gia đình to” (là cả nước) và chữ tình, chữ hiếu của người cán bộ cách mạng phải được hiểu trong một nội hàm rộng hơn nguyên nghĩa. Hồ Chí Minh còn chỉ rõ rằng đạo Hiếu với dân của người cán bộ cách mạng không dừng lại ở chỗ thương dân với tính chất là đối tượng cần phải dạy dỗ, ban ơn, mà là đối tượng phải phục vụ hết lòng - vì cán bộ cách mạng là nô bộc (đầy tớ) của nhân dân, không phải là quan phụ mẫu (cha mẹ của dân) như thời phong kiến. Theo Hồ Chí Minh, người cán bộ cách mạng phải nắm vững dân tình, hiểu rõ dân tâm, dân ý, lại phải thường xuyên

quan tâm đến việc cải thiện dân sinh, nâng cao dân trí, để nhân dân hiểu được quyền và trách nhiệm của mình là người chủ đất nước, quyền thì được hưởng còn trách nhiệm thì phải làm tròn. Người cũng dạy rằng hiểu với dân thì phải làm cho dân được no ấm, hạnh phúc. Cho đến những dòng cuối cùng để lại cho chúng ta trước lúc đi xa Người vẫn căn dặn Đảng phải có kế hoạch thật tốt để phát triển kinh tế và văn hóa nhằm không ngừng nâng cao đời sống của nhân dân.

Tấm gương đạo đức sáng ngời của Chủ tịch Hồ Chí Minh là tài sản tinh thần vô giá của dân tộc, của Đảng ta, là niềm tự hào của mọi thế hệ người Việt Nam, là sức mạnh tinh thần, trở thành động lực thúc đẩy chúng ta trong đổi mới, sáng tạo, hội nhập để phát triển. Tấm gương đạo đức sáng ngời của Người trở thành giá trị chuẩn mực và định hướng giá trị trong giáo dục và thực hành đạo đức cho các thế hệ người Việt Nam hôm nay và mai sau.

Xin được dẫn một vài nhận định, đánh giá, ghi nhận, tôn vinh Chủ tịch Hồ Chí Minh, từ mật thám Pháp (kẻ thù) đến những cá nhân đại diện của tổ chức UNESCO - Tổ chức Giáo dục, Khoa học và Văn hóa Liên hợp quốc; từ người đồng chí vĩ đại, nghĩa tình - Fidel Castro đến cả những người không cùng quan điểm chính trị với Chủ tịch Hồ Chí Minh nhằm để có một cái nhìn bao quát, đầy đủ về con người, đạo đức Hồ Chí Minh, đồng thời, cung cấp những “bằng chứng thép” khẳng định giá trị to lớn không gì có thể phủ nhận được của tư tưởng, tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh, không chỉ đối với cách mạng Việt Nam mà còn đối với nhân loại tiến bộ. Các thế lực thù địch, càng lớn tiếng xuyên tạc, phủ nhận tư tưởng, tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh càng cho thấy nhận thức ấu trĩ và bộ mặt phản động, thù địch của chúng.

Vài ngày sau khi ông được bầu làm Chủ tịch, các bạn ông đưa đến cho ông một tập tài liệu rất cũ của **Sở mật thám Pháp** ngày trước đã điều tra về ông. Sau khi đã kể rành rọt tất cả hành động của ông, tác giả tập tài liệu đó,

hạ bút kết luận một câu: “*Đừng cảm ơn mua chuộc nữa, vô ích, đó là người chẳng thiết danh lợi đâu*”⁽¹³⁾. **Ác nu, mật thám Pháp** chuyên theo dõi người Việt Nam ở Pháp: “Con người thanh niên mãnh khảnh và đầy sức sống này có thể là người sẽ đặt cây cờ thập cáo chung lên nên thống trị của chúng ta ở Đông Dương”⁽¹⁴⁾. **Giáo sư H.Dìn của Trường Đại học Boston (Mỹ)** viết: “Người là một trong những lãnh tụ vĩ đại của thế kỷ này. Giữa lúc ở nhiều nơi trên thế giới rất cần cách mạng thì Người đã lãnh đạo hai cuộc cách mạng ở Việt Nam, một cuộc cách mạng nhằm thay đổi cơ cấu xã hội đã có từ lâu ở Việt Nam, để làm sao cho nhiều người hơn nữa có thể hưởng những thành quả của xã hội, và một cuộc cách mạng lật đổ ách thống trị của nước ngoài, trước đây là Pháp, sau này là Mỹ”.

Trong dịp kỷ niệm trọng thể 100 năm Ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh, **Tiến sĩ M. Ácmét**, Giám đốc khu vực Châu Á - Thái Bình Dương của UNESCO đã nói: “*Ít có nhân vật nào trong lịch sử đã trở thành huyền thoại ngay từ khi còn sống và rõ ràng Chủ tịch Hồ Chí Minh là một trong số đó*”. **Nehru** - nhà lãnh đạo dân tộc chủ nghĩa người Ấn Độ và là vị chính khách trở thành thủ tướng đầu tiên của nước Ấn Độ độc lập (năm 1947) nhận định: “Về cơ bản, Người là một con người của quần chúng - một lãnh tụ có sự kết hợp hiếm có giữa lòng khoan dung tốt độ và ý chí kiên quyết nhất; xét theo bất cứ tiêu chuẩn nào, Người cũng là nhân vật nổi bật nhất trong thời đại chúng ta”⁽¹⁵⁾.

Sinh thời, Chủ tịch Cuba Fidel Castro ca ngợi Chủ tịch Hồ Chí Minh: “*Vinh quang đời đời thuộc về Chủ tịch Hồ Chí Minh. Tấm gương lớn nhất của người cách mạng vĩ đại ngày càng được khôi phục, ngưỡng mộ và luôn luôn được yêu mến không chỉ nhân dân Việt Nam mà còn ở các dân tộc khác trên thế giới*”.

Trả lời hãng thông tấn A.F.P đăng trên báo **Êtumba** của Cônggô ngày 12-9-1969, **Giác Rabêmanangiar**a, Bộ trưởng Bộ Ngoại

giao nước Cộng hòa Mangasơ khẳng định: “Cụ Hồ Chí Minh, người bạn của nhà yêu nước vĩ đại Manga sơ Ralanmônggô, chắc chắn đã đi đầu trong cuộc đấu tranh chống thực dân của thời đại chúng ta. Dù chúng ta không cùng quan điểm chính trị với Người, nhưng không thể không cảm thấy một niềm kính trọng và mến phục sâu sắc đối với tinh thần dân tộc mãnh liệt, đối với người chiến sĩ không mệt mỏi đó”⁽¹⁶⁾.

Ông **Mark Delphin**, nguyên Chủ tịch Ủy ban Việt Nam của Cộng hòa dân chủ Đức từng nói: “Tôi đã đi nhiều nước, đã gặp nhiều nhân vật chính trị trên thế giới, kể cả châu Âu, châu Á, nhưng tôi chưa thấy ai đạt tới sự thống nhất hài hòa giữa chủ nghĩa nhân đạo và tâm cao chính trị, giữa đức tính giản dị, khiêm tốn và sự hiểu biết sâu rộng, giữa tình cảm ấm áp và nghị lực phi thường đến mức tuyệt vời như Bác Hồ”.

Tháng 11/2013, trong chuyến thăm và làm việc cấp cao tại Việt Nam, Tổng thống Nga V. Putin đã đến thăm nơi ở của Chủ tịch Hồ Chí Minh và ông đã viết trong sổ lưu

niệm: “Nhân loại đã bước sang thế kỷ XXI, thế kỷ hòa bình tiến bộ và phồn vinh. Nhưng giá trị tư tưởng, đạo đức của Hồ Chí Minh vẫn là ngọn đuốc, là biểu tượng cho một nền văn hóa tương lai... Và vì thế lịch sử mãi mãi nhắc tới Người như một bậc thánh nhân”.

Trên cương vị Chủ tịch Hội đồng hòa bình thế giới, ông Romesh Chandra viết: “Bất cứ nơi nào chiến đấu cho độc lập tự do, ở đó có Hồ Chí Minh và ngọn cờ Hồ Chí Minh bay cao. Bất cứ ở đâu chiến đấu cho hòa bình và công lý, ở đó có Hồ Chí Minh và ngọn cờ Hồ Chí Minh bay cao. Ở bất cứ đâu, nhân dân chiến đấu cho một thế giới mới, chống lại đói nghèo, ở đó có Hồ Chí Minh và ngọn cờ Hồ Chí Minh bay cao”⁽¹⁷⁾. Lịch sử công minh, khách quan, những ai có lương tri và trọng phẩm giá con người đều có tiếng nói trung thực, cốt cách của học thức và văn hóa trong cảm nhận, đánh giá về Hồ Chí Minh. Và đây là dòng chủ đạo, tự nó có sức mạnh phủ định và phê phán những giọng điệu lạc lõng xuyên tạc về con người, tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh./.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- (1) Bản dịch mới của Bảo tàng Hồ Chí Minh và UNESCO Việt Nam, 7/2009: Nghị quyết 24C/18.65 của UNESCO (trích từ Tập biên bản của Đại hội đồng Khóa họp 24 tại Paris, ngày 20/10 - 20/11/1987, do UNESCO xuất bản năm 1988, tr.144) về Kỷ niệm 100 năm Ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh.
- (2), (3) Hồ Chí Minh (2011): *Toàn tập*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, tập 4, tr.272; tập 15, tr.615.
- (4) *Bác Hồ viết Di chúc - Hồi ký của Vũ Kỳ*, Nxb Thuận Hóa, Huế, 2005, tr.123
- (5) Tạp chí Xưa và nay: *Chủ tịch Hồ Chí Minh ngày này năm xưa*, Nxb CTQG, HN, 2010, t.1, tr.308.
- (6) Báo *Cứu quốc* số 244 ngày 20/5/1946.
- (7) Trung tâm từ điển học, *Từ điển Tiếng Việt*, Nxb Đà Nẵng, 2003, tr 429.
- (8) Theo *Hồ Chí Minh - Biên niên tiểu sử* - Nxb CTQG, H, 2006, Tập 1, tr 45: Ngày 31-10-1911,

từ Sài Gòn, Nguyễn Tất Thành gửi thư cho Khâm sứ Trung kỳ nhờ chuyển số tiền 15 đồng cho cha là Nguyễn Sinh Huy. Số tiền trên được ông Nguyễn Sinh Huy ký nhận ngày 9-11-1911.

- (9) Theo <https://baobinhdinhh.vn/viewer.aspx?macm=18&macmp=18&mabb=56132>
- (10), (11) Hồ Chí Minh (2011): *Toàn tập, Sđd*, tập 6, tr 463; tập 8, tr.99.
- (12) Theo <https://nhandan.vn/dao-hieu-ho-chi-minh-post193766.html>
- (13) *Danh vang thế giới*, báo *Đây Pari*, số 53, 18-6-1946. Lưu tại kho tư liệu Bảo tàng Hồ Chí Minh, ký hiệu: H29C5/12.
- (14) Hồng Hà: *Thời thanh niên của Bác Hồ*, Nxb. Thanh niên, Hà Nội, 1999, tr.80.
- (15), (16) *Thế giới ca ngợi và thương tiếc Hồ Chủ tịch (in lần thứ 2) Sđd*, t.3, tr.103; tr.131.
- (17) Theo Báo *Nhân Dân*, ngày 21/5/1980.